

Міністерство освіти і науки України
Полтавський державний педагогічний університет
ім. В.Г. Короленка
Управління екології та природних ресурсів
в Полтавській області

Міжнародна науково-практична конференція
«ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ДОВКІЛЛЯ
ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ»

ДЕВ'ЯТІ КАРИШИНСЬКІ ЧИТАННЯ

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

Полтава – 2002

Власне сім'я – найбільш відповідна й оптимальна форма особистого існування кожної людини.

Готовність до створення сім'ї може бути різною – фізіологічною, соціальною, духовно-моральною.

З фізіологічної точки зору в Україні прийнято вважати, що дівчина може брати шлюб не раніше 17 років, а юнак – одружуватися у 18. Але в деяких випадках шлюбний вік може бути знижено.

Соціальна зрілість вимірюється наявністю професії та готовністю юнака матеріально утримувати сім'ю, а дівчини – виконувати обов'язки дружини.

Духовно-моральна готовність молоді до створення сім'ї виражає здатність юнака та дівчини після одруження створити міцну, здорову та щасливу сім'ю, віддавши їй своє серце, кохання, свої найкращі помисли й діяльність, самовіддано служити їй до кінця свого життя.

Порівняно з іншими, духовно-моральна готовність належить до найскладніших і найвагоміших. Народна мудрість вчить, що морально-психологічна підготовка молоді до родинного життя найкраща тоді, коли вона проводиться в контексті повсякденного життя самої сім'ї, шляхом безпосереднього прикладу батьків. Дитина, як та губка, вбирає все, що бачить у себе вдома. Тому важливого значення набуває приклад батьків. Повний успіх у цій важливій справі можливий тоді, коли ідеї дошлюбної підготовки поєднуюватимуться з ідеями батьківської етнопедагогіки, коли в ній будуть реалізовані принципи історизму та втілюватимуться близькі нашому народові думки, адекватні його традиційним моральним уявленням про сім'ю, дітей, подружній статус, батьківські обов'язки, родинні взаємини.

Таким чином, культура міжстатевих стосунків, саме життя сім'ї у всій її структурі та взаємовідносинах, чіткому розпорядку дня, зайнятості дитини роботою та піклування належать до першої основної і, по суті, нічим незамінної школи підготовки молоді до майбутніх ролей чоловіків і жінок, батьків і матерів.

Щоб маги гарну сім'ю, слід, по-перше, мати велике бажання, а, по-друге, треба вміти її створити. У результаті провідною основою виступає виховання потреби людини мати сім'ю. А суть уміння полягає у бажанні будувати правильні родинні й міжстатеві стосунки та виховувати дітей.

За народною родинною етикою, особи обох статей мають бути однаковою мірою готові до здійснення благородної місії батьківства та материнства. Потреба в сім'ї найінтенсивніше формується тоді, коли дитина росте в атмосфері сімейної злагоди, добра і ласки. Діти, які виростили в такому середовищі, у власній уяві навіть не допускають свого позасімейного становища, а ставши дорослими, взагалі собі не уявляють, як можна жити не маючи власної сім'ї.

ВПЛИВ НАРКОТИЧНИХ РЕЧОВИН НА ЗДОРОВ'Я МОЛОДІ

Рибалка О., Дзюба К.

(Полтава)

На початку 60-их років ХХ ст. в багатьох промисловорозвинутих країнах почали швидко розповсюджуватись різні форми наркоманії, особливо серед молоді. За останнє десятиріччя хвиля наркоманії поглинає все більше людей, особливо підлітків. Якщо загальна кількість наркоманів щорічно збільшується на 15 %, то серед підлітків вона сягає 40 %. Кожен з тих, хто вживає наркотики, залучає до цієї згубної звички близько 10 нових осіб.

У цьому велику роль відіграють вікові та психологічні особливості, але впливовим є і соціальний фактор, тісно пов'язаний з особистістю людини. Не залишаються осторонь екологічні та моральні проблеми.

Люди, які починають вживати наркотики, як правило, не знають про страшні наслідки цього дійства. Особлива небезпека вживання наркотиків у тому, що наркотична залежність формується набагато швидше, ніж алкогольна, за декілька місяців. А в організмі підлітка звикання до наркотичної речовини може виникнути і після 2-3-х разового прийому.

Як свідчить статистика, 80 % наркоманів – молоді люди віком до 30-и років.

Наркотики породжують злочинність, сприяють розповсюдженню таких хвороб, як СНІД, туберкульоз, венеричні хвороби, знищуючи нашу молодь, наше майбутнє.

Сьогодні у світі більше 1 млрд. наркоманів, в Україні близько 70 тис. Щорічно тисячі наркоманів помирають від передозування.

Спираючись на дані кількох наук, серед нескінченної кількості видів і різновидів збуджуючих і наркотичних речовин виділяють ті, що становлять найбільшу загрозу здоров'ю і менталітету нашої молоді – п'ять груп важких наркотиків:

1. **Опіати** – морфін, кодеїн, героїн. Усі вони створюють глибоку залежність наркомана від них, бо відсутність цих речовин впливає не лише на психіку, а й на фізіологію. Виникає аригмія серця і порушення роботи центру дихання. Фіналом є смерть або повна деградація особистості.
2. **Психостимулятори** – маріхуана, ефедрін, кокаїн. Вони швидко руйнують психіку і викликають потребу у введенні все нових і нових доз.
3. **Галюциногени** – ЛСД, псилоцибін тощо викликають розлади роботи мозку, від тимчасових галюцинацій до радикального порушення інтелекту й перетворення людини у рослину.
4. **Барбітурати** – застосовуються для штучного пригнічення активності мозку. Вони викликають розлад психіки, інтелекту аж до стадії "білої гарячки" і галюцинацій.
5. **"Вуличні наркотики"** – найвідомішим з них став "крек", а назви змінюються мало не щомісяця. Найчастіше це не чисті речовини, а суміші згаданих вище. Дія їх на організм посилено-комбінована, а наслідки індивідуальні і складні для прогнозування.

Лікування хворих на наркоманію важка справа і вимагає дуже багато зусиль як від пацієнта, так і від медиків. Із 100 наркоманів тільки один повертається до нормального життя. Тому необхідно всі зусилля як суспільства, так і сім'ї спрямовувати на профілактику наркоманії.

Реальний засіб порятунку нашої молоді – своєчасне і правдиве інформування, педагогіка співробітництва й ефективне виховання на основі поєднання національного досвіду і традицій з досягненнями розвинених країн та залученням повітньої наукової інформації.

ДО ПИТАННЯ ПРО ВИВЧЕННЯ ДЕВІАНТНОЇ ПОВЕДІНКИ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ

Пилипенко С. В.
(Полтава)

Під відхиленнями у поведінці, взагалі, в психології розуміють систему